

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 19 โรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล 2 ฝ่ายคือ ผู้บริหารและครู ที่ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ ใช้ประชากรทั้งหมดโดยไม่มี การสุ่ม ตัวอย่าง ได้กลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 143 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

1.1.1 จำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

1.1.2 จำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

1.1.3 จำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนทั้งสิ้น 63 คน

1.2 ครู

1.2.1 ครูอาจารย์ ได้แก่ ครูอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชา 8 หมวดวิชาคือ หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาสังคมศาสตร์ หมวดวิชาพลานามัย หมวดวิชาศิลปะศึกษาและหมวดวิชาการงานและอาชีพ รวมทั้งสิ้น 759 คน จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนจากประชากรครูทั้งหมด โดยใช้สูตรของ Morgan ใ้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 254 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้

จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 151 คน

จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 59 คน

จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนทั้งสิ้น 44 คน

1.2.2 ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ ครูอาจารย์ผู้สอนและทำหน้าที่ให้บริการเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา บรรณาธิการหอสมุด ฝ่ายแนะแนว และฝ่ายกิจกรรมที่ใช้ประชากรที่เป็นหัวหน้าฝ่ายทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 4 คน ใ้กลุ่มประชากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 76 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมดจำนวน 473 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ ชุดของผู้บริหารและชุดของครู แต่ละชุดจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 จะเป็นการสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) ตอนที่ 2 จะศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนที่ 3

จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสอบถามทั้งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามและไปรับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ขึ้นมาทั้งสิ้น 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.19 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ ตลอดจนปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การร้อยละ ส่วนข้อมูลที่เป็นแบบปลายเปิดวิเคราะห์โดยใช้การร้อยละตามความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยะเชิงเทรา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ในขนาดใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปี ส่วนในขนาดกลางและขนาดเล็ก มีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด มีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี ในขนาดใหญ่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี ในขนาดกลางมีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี และในขนาดเล็กมีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปีและ 11-15 ปี เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี ผู้บริหารส่วนใหญ่ในแต่ละขนาดจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและรับผิดชอบในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน ตามลำดับ

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยะเชิงเทรา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในขนาดใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี ส่วนในขนาดเล็กมีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปี เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาดมีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี ในขนาดใหญ่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี

ในขนาดกลางมีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี และในขนาดเล็กมีอายุราชการอยู่ในช่วง 1-5 ปี เมื่อพิจารณาตามทุกขนาด มีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี ครอบคลุมในในแต่ละขนาดจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและรับผิดชอบในตำแหน่งครูอาจารย์ผู้สอนและฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน

2. กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารและครู

2.1 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านหลักสูตร

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือ การจัดส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรที่กรมสามัญศึกษาหรือเขตการศึกษาหรือกลุ่มโรงเรียนจัดขึ้น และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือ การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการศึกษาเอกสารหลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดกลางคือการร่วมมือกับคณะกรรมการวิชาการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ในขนาดใหญ่นขนาดเล็ก และพิจารณาตามทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการร่วมมือกับคณะกรรมการวิชาการสำรวจอาชีพ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น

2.2 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรและคู่มือครู ตามความต้องการของครูอาจารย์ และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการส่งเสริมให้ครูอาจารย์ผลิตเอกสารประกอบหลักสูตรขึ้นใช้เองตามความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน ในขนาดกลางคือการจัดอบรมหรือประชุมปฏิบัติการปรับปรุงเอกสารหลักสูตรให้แก่ครูอาจารย์ และในขนาดเล็กคือการจัดอบรมหรือประชุมปฏิบัติการปรับปรุงเอกสารหลักสูตรให้แก่ครูอาจารย์ และนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร เมื่อพิจารณาตามทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการจัดอบรมหรือประชุมปฏิบัติการปรับปรุงเอกสารหลักสูตรให้แก่ครูอาจารย์

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรและคู่มือครู และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการ ร่วมมือในการสำรวจความต้องการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน

2.3 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงาน เป็นส่วนใหญ่คือการจัดสรรเงินงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน วัสดุฝึกและอุปกรณ์ ต่าง ๆ และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางคือการประชุมหรือจัดเอกสารชี้แจง เรื่องการให้บริการของหน่วยบริการสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ครูอาจารย์ทราบ ในขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการจัดการอบรมหรือ ประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ครูอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียน การสอนประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของแต่ละรายวิชา

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการสำรวจสภาพและความต้องการสื่อ การเรียนการสอน วัสดุฝึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ และศึกษาและติดตามความก้าวหน้าของวิธีการใช้สื่อ การสอนประเภทต่าง ๆ และนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และ พิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่าครูปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการสำรวจสภาพและความต้องการสื่อ การเรียนการสอน วัสดุฝึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็กคือการ เสนอแนะและให้ความคิดเห็นต่อผู้บริหารเกี่ยวกับหนังสือ แบบเรียน และเอกสารที่จะนำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปฏิบัติน้อยที่สุดคือการศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจ หรือเข้ารับการนิเทศเกี่ยวกับระบบการให้บริการ ของหน่วยบริการสื่อการเรียนการสอน

2.4 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่ง วิชาในท้องถิ่น

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่ง วิชาในท้องถิ่นที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการ

ดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการจัดทำแผนงานการขอใช้บริการจากแหล่งทรัพยากรสำหรับให้นักเรียนได้ใช้เป็นที่ศึกษาและฝึกงานด้านทักษะและเทคนิค ในขนาดกลางคือการนำแนวคิดและข้อเสนอแนะของประชาชนในท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการเรียนการสอนของครูอาจารย์ และในขนาดเล็กคือการจัดส่งนักเรียนออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานในแหล่งทรัพยากรหรือแหล่งวิชาในท้องถิ่น เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการทำความเข้าใจและตกลงกับเจ้าของแหล่งทรัพยากรหรือแหล่งวิชา เพื่อกำหนดวิธีการดำเนินงานและความรับผิดชอบในการศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน และการนำแนวคิดและข้อเสนอแนะของประชาชนในท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการเรียนการสอนของครูอาจารย์

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนแต่ละขนาดไม่มีการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน สำหรับครูที่ใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการขอความช่วยเหลือจากผู้บริหารให้ช่วยติดต่อประสานงานกับเจ้าของแหล่งทรัพยากรหรือแหล่งวิชาในท้องถิ่น อันได้แก่ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำนักเรียนไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานด้านทักษะและเทคนิค และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการเสนอผลการประเมินและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นต่อผู้บริหาร

2.5 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการรายสอน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการรายสอนที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการสรุปยอดจำนวนคาบเรียนจากการจัดแผนการเรียน ในขนาดกลางคือการติดอัตรากำลัง กำหนดตัวบุคคล และศึกษาวิธีการจัดครูอาจารย์เข้าสอน และในขนาดเล็กคือการจัดศูนย์รวมตารางสอนทุกประเภท ได้แก่ ตารางสอนรวม ตารางสอนส่วนบุคคล และตารางการใช้ห้องเรียน ใ้บริการและให้ความสะดวกแก่ครูอาจารย์ เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่าผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการติดอัตรากำลัง กำหนดตัวบุคคล และศึกษาวิธีการจัดครูอาจารย์เข้าสอน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการรายสอน ในขนาดกลางคือการศึกษาสถานภาพของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร และในขนาดเล็กคือการพิจารณากำหนดการ

ใช้ห้องเรียน ห้องพิเศษ ห้องปฏิบัติการและสนาม และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การจัดการรายสัปดาห์ เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานการจัดการรายสัปดาห์

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการรายสัปดาห์ ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็กไม่มีส่วนร่วมในการจัดการรายสัปดาห์ แต่ ในขนาดกลางและพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า งานวิชาการด้านการจัดการรายสัปดาห์ที่ครูปฏิบัติ เป็นส่วนใหญ่คือการเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ผู้รวมการจัดการรายสัปดาห์ และปฏิบัติน้อย ที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการสรุปยอดจำนวนนักเรียนที่เรียนแต่ละรายวิชา

2.6 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียนที่ผู้บริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงาน เป็นส่วนใหญ่คือการให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประจำชั้นของนักเรียนบันทึกเวลามาโรงเรียนของ นักเรียนเป็นประจำทุกวัน และในขนาดเล็กคือการให้ครูอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาบันทึกเวลา การเข้าเรียนของนักเรียนทุกครั้ง เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือการให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประจำชั้นของนักเรียนบันทึกเวลามาโรงเรียนของนักเรียนเป็น ประจำทุกวัน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกับฝ่ายแนะแนวเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและป้องกันการขาดเรียน และการควบคุมดูแลความ ประพฤติของนักเรียนที่มีปัญหานี้

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียนที่ครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการชี้แจงให้นักเรียนรู้อและเข้าใจเกี่ยวกับ เกณฑ์เวลาเรียนและการมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชา และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็ก คือการรายงานผลเวลาเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการประสานงานกับฝ่ายแนะแนว เพื่อแก้ปัญหาเรื่องเวลาเรียนและความประพฤติของนักเรียน

2.7 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านห้องวิชาการ

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านห้องวิชาการที่ผู้บริหารในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการจัดตั้ง

คณะกรรมการวิชาการ อันประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อดำเนินการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน ในขนาดกลางถือจัดให้มีห้องสำหรับบริการแนะแนวให้นักเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ในขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติส่วนใหญ่ถือการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้พร้อมที่จะบริการครูอาจารย์และนักเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการเสนอแนะให้ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานวิชาการตามโครงการแต่ละโครงการเสนอรายงานความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคให้ผู้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทราบเป็นระยะทั้งในระหว่างดำเนินการและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการและให้แต่ละหมวดวิชาหาวิธีการจัดห้องปฏิบัติการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามลักษณะรายวิชา สำหรับห้องปฏิบัติการทางวิชาการที่โรงเรียนแต่ละขนาดจัดใหม่เป็นส่วนใหญ่คือห้องปฏิบัติการทางทฤษฎีและห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และน้อยที่สุดคือห้องกิจกรรม

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านห้องวิชาการที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ถือการเสนอปัญหาและความต้องการทางวิชาการต่อหัวหน้าหมวดวิชา และในขนาดเล็กถือการใช้บริการเอกสารทางวิชาการและเอกสารประกอบหลักสูตรจากห้องวิชาการ เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติส่วนใหญ่ถือการเสนอปัญหาและความต้องการทางวิชาการต่อหัวหน้าหมวดวิชา และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดถือการทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ ปรับปรุงห้องสมุดให้พร้อมที่จะบริการครูอาจารย์และนักเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน สำหรับห้องปฏิบัติการทางวิชาการที่โรงเรียนแต่ละขนาดจัดใหม่เป็นส่วนใหญ่คือห้องปฏิบัติการทางทฤษฎีและห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และน้อยที่สุดคือห้องกิจกรรม

2.8 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงาน

วิชาการหรือการสอน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอนที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่ถือการสำรวจวุฒิ ความถนัดและความสามารถของครูอาจารย์จากทะเบียนประวัติครูก่อนที่จะจัดให้ปฏิบัติการสอน ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า

ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการจัดชั่วโมงสอนให้เป็นไปตามระเบียบและคำสั่งของกรมสามัญศึกษา และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนในแต่ละขนาดคือการศึกษาค้นคว้าและการสอนที่ผ่านมาจากครูอาจารย์

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอนที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละขนาดปฏิบัติส่วนใหญ่คือการปฏิบัติการสอนตามวิธี สาขาวิชาเอกและโท ตามที่ใดศึกษามา และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพ

2.9 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวิธีสอน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวิธีสอนที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการสนับสนุนให้มีการประชุมสัมมนาครูอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาเดียวกันเป็นระยะ และในขนาดเล็กคือการจัดส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ในสถาบันต่าง ๆ เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการสนับสนุนให้ครูอาจารย์ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธี และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบต่าง ๆ มาสาธิตวิธีสอนให้แก่ครูอาจารย์

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินการด้านวิธีสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละขนาด ส่วนใหญ่คือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้พัฒนาวิธีสอนด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และวารสารทางวิชาการ ในการปฏิบัติการสอนครูส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนทุกครั้ง ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่และใช้วิธีการสอนแบบการศึกษาออกสถานที้น้อยที่สุด ส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์การสอนตามวัสดุและอุปกรณ์ที่มีอยู่ การจัดการเรียนการสอนที่มีภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทุกครั้ง ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดหมายของหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ และปฏิบัติน้อยที่สุดคือการนำเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้

2.10 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีหรือการสอนซ่อมเสริม

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการสอนซ่อมเสริมที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็กดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็น

ส่วนใหญ่คือการกำหนดให้มีการสอนซ่อมเสริมไว้ในตารางสอน และในขนาดกลางคือการกระจายความรับผิดชอบให้แก่ครูอาจารย์เพื่อการจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน เมื่อพิจารณาจากทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการกำหนดให้มีการสอนซ่อมเสริมไว้ในตารางสอน และปฏิทินน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็กคือการจัดให้มีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนดี ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการสนับสนุนให้ครูอาจารย์ร่วมมือกันสร้างชุดการสอนซ่อมเสริมสำเร็จรูปในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วย คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบอยู่ในชุดเดียวกัน

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการสอนซ่อมเสริมที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือ การจัดให้นักเรียนได้สอบแก้ตัวในจุดประสงค์และรายวิชา หลังจากที่ได้มีการสอนซ่อมแล้ว และปฏิทินน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการร่วมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันสร้างชุดการสอนซ่อมเสริมสำเร็จรูปในรายวิชาต่าง ๆ ในขนาดกลางคือการสำรวจ รวบรวมข้อมูลและเสนอผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียน และการร่วมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันสร้างชุดการสอนซ่อมเสริมสำเร็จรูปในรายวิชาต่าง ๆ และในขนาดเล็กคือการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนดี เมื่อพิจารณาจากทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการร่วมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันสร้างชุดการสอนซ่อมเสริมสำเร็จรูปในรายวิชาต่าง ๆ

2.11 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษาที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการจัดส่งครูอาจารย์เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการวัดและประเมินผล เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนสำหรับให้ครูอาจารย์ใช้เป็นแนวปฏิบัติทางเดียวกัน และปฏิทินน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการนำผลจากการวัดและการประเมินผลของแต่ละรายวิชา ในแต่ละชั้นที่ได้จากครูอาจารย์มาเป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือให้นักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษาที่ครู

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็กคือการนำผลจากการวัดและการประเมินในรายวิชาที่รับผิดชอบมาเป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และพิจารณารวมทุกขนาดปรากฏว่า ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการร่วมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชาสร้างข้อสอบมาตรฐานและเครื่องมือการวัดผลการเรียนรู้ชนิดต่าง ๆ สำหรับการออกข้อสอบเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา ส่วนใหญ่ครูอาจารย์ผู้สอนออกข้อสอบเอง และกิจกรรมส่วนใหญ่ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชาคือการสอบข้อเขียน และน้อยที่สุดคือการให้นักเรียนประเมินผลกันเอง

2.12 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการค่านานาชาติในงานวิชาการในโรงเรียน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการค่านานาชาติในงานวิชาการที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการจัดประชุม อบรมครูอาจารย์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและรับทราบแนวนโยบายการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ผู้ที่ทำหน้าที่นี้เทศงานวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่คือหัวหน้าหมวดวิชา ในขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า เป็นผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และผู้ที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือศึกษานิเทศก์ กิจกรรมการนิเทศงานวิชาการส่วนใหญ่ที่โรงเรียนแต่ละขนาดจัดใหม่คือการประชุม และปฏิบัติน้อยที่สุดคือการทดลองและการวิจัย

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการค่านานาชาติในงานวิชาการที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการเข้าร่วมประชุม รับการอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและรับทราบแนวนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ในขนาดกลางและขนาดเล็กคือการศึกษาค้นคว้าความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และจากแหล่งวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการเข้าร่วมประชุม รับการอบรม เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและรับทราบแนวนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการใน

โรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการให้การนิเทศงานวิชาการแก่ครูอาจารย์ต่างหมวดวิชา ผู้ที่ทำหน้าที่นี้เทศงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กคือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า เป็นหัวหน้าหมวดวิชา และผู้ที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือศึกษานิเทศก์ กิจกรรมการนิเทศงานวิชาการส่วนใหญ่ที่โรงเรียนขนาดใหญ่จัดใหม่คือการใช้เอกสารให้ความรู้ ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการประชุม และปฏิบัติน้อยที่สุดคือการทดลองและวิจัย

2.13 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียนที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้ ในขนาดเล็กคือการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและฝึกให้รู้จักความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน และกำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและฝึกให้รู้จักความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการส่งยกเลิกหรือระงับกิจกรรมหรือชุมนุมต่าง ๆ ที่เห็นว่าก่อให้เกิดปัญหาหรือความไม่เหมาะสม หรือมีการกระทำที่อาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียนที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติ เป็นส่วนใหญ่คือการให้คำปรึกษาหารือแก่นักเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และการควบคุมดูแลดำเนินงานการจัดกิจกรรมของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายและระเบียบแบบแผนของทางโรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการนิเทศการปฏิบัติงานและการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมนักเรียน

2.14 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านกิจกรรมประเมินผลงานวิชาการ

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านกิจกรรมประเมินผลงานวิชาการที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือคณะกรรมการวิชาการประชุมและวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการทุกขั้นตอน ในขนาดกลางคือคณะกรรมการวิชาการประชุมและวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนด

จุดประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการทุกชั้นตอน และผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการประเมินผลงานวิชาการตามจุดประสงค์หรือจุดหมายของหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น และในขนาดเล็กคือการกำหนดให้ครูอาจารย์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยทำการประเมินจากจุดประสงค์การสอนรายวิชาหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อพิจารณารวมทุกขนาดปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการศึกษามาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนให้อยู่ในระดับเดียวกัน และการกำหนดให้ครูอาจารย์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยทำการประเมินจากจุดประสงค์การสอนรายวิชาหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียน แต่ละขนาดคือการจัดประชุมครูอาจารย์เพื่ออภิปรายและสรุปผลการประเมินผลงานวิชาการ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการตามแผนงานหรือโครงการ เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการสังเกต และน้อยที่สุดคือการใช้แบบสอบถาม

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการประเมินผลงานวิชาการที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือครูอาจารย์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยทำการประเมินจากจุดประสงค์การสอนรายวิชาหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการเข้าร่วมประชุมเพื่ออภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงานวิชาการ วิธีการเสนอผลการประเมินผลงานวิชาการ เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติส่วนใหญ่คือการใช้แบบประเมินผล และน้อยที่สุดคือการเสนอผลงานในที่ประชุม

2.15 กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการที่ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีบุคลากรดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่คือการรับฟังปัญหาทางวิชาการและขอเสนอแนะเพื่อการแก้ไขจากครูอาจารย์ และแจ้งให้ครูอาจารย์ทราบถึงแผนงานล่วงหน้าของการปฏิบัติงานวิชาการ และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการประเมินผลการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ เพื่อให้ได้แผนการปฏิบัติงานวิชาการที่สมบูรณ์ และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากที่สุด ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน

ส่วนกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงาน วิชาการที่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละขนาดปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่คือการรับทราบแผนงานล่วงหน้า ของการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน และปฏิบัติน้อยที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการวางแผน ปรับปรุงงานวิชาการ ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ครูปฏิบัติ น้อยที่สุดคือการศึกษากันกว่าและวิจัยงานวิชาการ

3. ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครู

3.1 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตร

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงาน วิชาการด้านหลักสูตร ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือผู้ปกครองนักเรียน มีค่านิยมที่ต้องการให้บุตรหลานของตนเรียนทางด้านวิชาสามัญเพียงอย่างเดียว และเห็นว่าการเรียน วิชาชีพในท้องถิ่นมีความสำคัญน้อย ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่คือ โรงเรียนยังขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังชุมชน ในขนาดเล็กคือการขาดข้อมูลในการปรับ เนื้อหารายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในขนาดกลาง และเมื่อพิจารณารวม ทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือการขาดความร่วมมือจากท้องถิ่นในการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนให้สอดคล้อง กับสภาพปัจจุบันปัญหา

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตร ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือผู้ปกครองนักเรียนมีค่านิยมที่ต้องการ ให้บุตรหลานของตนเรียนทางด้านวิชาสามัญเพียงอย่างเดียว และเห็นว่าการเรียนวิชาชีพในท้องถิ่น มีความสำคัญน้อย ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่คือโรงเรียนยังขาดการ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังชุมชน ในขนาดเล็กคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ในขนาดกลาง และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูคือการขาด ความร่วมมือจากท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหา

3.2 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรของครูอาจารย์ ในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารคือการขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรที่ดีและมีความเป็นปัจจุบันไว้สำหรับบริการครูอาจารย์ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูอาจารย์ ในการปรับปรุงเอกสารประกอบหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และขาดวิธีการดำเนินงานที่ดีในการกระตุ้นให้ครูอาจารย์เห็นความสำคัญ มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำโครงการสอน ประมวลการสอนและแผนการสอน

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กคือการขาดวิธีดำเนินงานที่ดีในการกระตุ้นให้ครูอาจารย์เห็นความสำคัญ มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำโครงการสอน ประมวลการสอนและแผนการสอน ในขนาดใหญ่ และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือการขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรที่ดีและมีความเป็นปัจจุบันไว้สำหรับบริการแก่ครูอาจารย์ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรของครูอาจารย์

3.3 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนใหญ่คือการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ดี ทันสมัย และจำนวนมาก ๆ และครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากและยังต้องปฏิบัติงานพิเศษด้านอื่น ๆ อีก จึงมีเวลาว่างไม่เพียงพอที่จะผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนขึ้นใช้เอง ในขนาดกลางคือการขาด

บุคลากรที่จะให้ความรู้และทักษะแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน ในขนาดเล็กและเมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารคือการ ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ดี ทันสมัย และจำนวน มาก ๆ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กคือการขาดบุคลากรที่จะทำการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และเมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของ ผู้บริหารคือการขาดบุคลากรผู้รับผิดชอบการให้บริการสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน โดยตรง

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงาน วิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่คือ ครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากและยังต้องปฏิบัติงานพิเศษด้านอื่น ๆ อีก จึงมีเวลาว่างไม่เพียงพอที่จะ ผลิตสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง ในโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็ก และ เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ดี ทันสมัยและจำนวนมาก ๆ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อย ที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อและอุปกรณ์ จึงขาดความสนใจที่จะใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

3.4 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาใน ท้องถิ่น

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อ พิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียน แต่ละขนาดคือการจัดเวลาเพื่อปฏิบัติการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยที่จะให้นักเรียน ออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระหรือไปใช้แหล่งวิชา ในท้องถิ่น ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดความร่วมมือ อย่างจริงจังและจริงจังจากเจ้าของสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระในการให้ นักเรียนเข้าไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน ในขนาดเล็กคือการจัดตารางสอนไม่เอื้ออำนวย

ที่จะให้ครูอาจารย์เดินทางไปทำการนิเทศ ควบคุมและประเมินผลการออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน ในขนาดใหญ่ และเมื่อพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นอยู่ไกลจากโรงเรียน

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการจัดเวลาเพื่อปฏิบัติการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยที่จะให้นักเรียนออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระหรือไปใช้แหล่งวิชาในท้องถิ่น ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่คือแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นอยู่ไกลจากโรงเรียน ในขนาดกลางคือแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นมีจำนวนจำกัด ในขนาดเล็กคือการจัดตารางสอนไม่เอื้ออำนวยที่จะให้ครูอาจารย์เดินทางไปทำการนิเทศ ควบคุมและประเมินผลการออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน และเมื่อพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูคือการขาดความร่วมมืออย่างจริงจังและจริงจังจากเจ้าของสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระในการให้นักเรียนเข้าไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงาน

3.5 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดตารางสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดตารางสอน ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือจำนวนครูอาจารย์จะขาดในบางหมวดวิชาและเกินในบางหมวดวิชา ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือตารางสอนขาดความยืดหยุ่น

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดตารางสอน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กคือครูอาจารย์บางคนต้องสอนหลายวิชาและหลายระดับชั้น ในขนาดใหญ่ และพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือจำนวนครูอาจารย์จะขาดในบางหมวดวิชาและเกินในบางหมวดวิชา ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางคือการขาดการประสานงานระหว่างหมวดวิชาในการจัดตารางสอน ในขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูคือตารางสอนขาดความยืดหยุ่น

3.6 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือนักเรียนประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจในครอบครัว ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้นและปัญหาเรื่องชู้สาว

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านเวลาเรียนของนักเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือนักเรียนประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจในครอบครัว ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือนักเรียนมีปัญหาเรื่องชู้สาว

3.7 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านห้องวิชาการ

ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านห้องวิชาการ แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดครูอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเฉพาะงานโสตทัศนศึกษา ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือห้องวิชาการกัมแพง

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านห้องวิชาการ ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางคือระบบการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและความรู้ทางวิชาการยังมีความล่าช้า ไม่ทันต่อความเป็นปัจจุบัน ในขนาดเล็กคือการขาดครูอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเฉพาะงานแนะแนว ในขนาดใหญ่ และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือหนังสือ เอกสาร และวารสารทางวิชาการที่มีไว้สำหรับบริการครูอาจารย์มีจำนวนจำกัดและไม่เป็นปัจจุบัน ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือห้องวิชาการกัมแพง

3.8 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็ก

มีปัญหา เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่คือจำนวนครูอาจารย์มีจำกัดและรายวิชาที่จัดให้สอนตามแผนการเรียนมีมาก ในขนาดกลางคือครูอาจารย์ขาดแรงกระตุ้นให้มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพตามสายงานที่ปฏิบัติ ในขนาดเล็กคือการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ตรงตามความต้องการของโรงเรียน เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารคือการขาดบุคลากรที่มีคุณสมบัติในการทำหน้าที่พิเศษการสอนให้แก่ครูอาจารย์ได้อย่างสมถ์เสมอ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือครูอาจารย์มีเวลาจำกัดในการเตรียมการสอน

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กคือการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ในขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และเมื่อพิจารณาารวมทุกขนาดปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือครูอาจารย์ขาดแรงกระตุ้นให้มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือเพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพตามสายงานที่ปฏิบัติ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพและประสบการณ์ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูคือครูอาจารย์มีเวลาจำกัดในการเตรียมการสอน

3.9 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านวิธีสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านวิธีสอน แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณาารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือครูอาจารย์บางส่วนไม่ได้ปรับปรุงหลักสูตรการสอนหรือวิธีสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่คือครูอาจารย์ยังขาดการวางแผนในการสำรวจปัญหา

ด้านการเรียนการสอน ในขนาดกลางคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และ
จุดหมายของหลักสูตรอย่างจริงจัง ในขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า
ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือการขาดความเหมาะสมในการเลือกวิธีสอนให้ตรงกับลักษณะ
รายวิชาและสอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงาน
วิชาการด้านวิธีสอน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางคือครูอาจารย์ไม่ผนวกวิชา
เดียวกันมีเวลาว่างตรงกันน้อย เป็นอุปสรรคต่อการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาด้านวิธีสอน ในขนาด
ใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือครูอาจารย์
บางท่านไม่ได้ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนหรือวิธีสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร
ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่คือการขาดงบประมาณที่จะจัดหาผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการสอนแบบต่าง ๆ มาสาธิตวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ให้แก่ครูอาจารย์ ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก
และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูคือการขาดความเหมาะสม
ในการเลือกวิธีสอนให้ตรงกับลักษณะวิชาและสอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน

3.10 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและ ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีหรือการสอนซ่อมเสริม

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ
งานวิชาการด้านการสอนซ่อมเสริม แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวม
ทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาด
คือครูอาจารย์ผู้สอนมีงานปฏิบัติการสอนและงานด้านอื่น ๆ มาก จึงขาดความรับผิดชอบในการจัด
การสอนซ่อมเสริม และการขาดการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการศึกษา ค้นคว้าและหาความรู้
ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดการ
วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในการจัดการสอนซ่อมเสริม

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงาน
วิชาการด้านการสอนซ่อมเสริม ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางคือครูอาจารย์ผู้สอน
มีงานปฏิบัติการสอนและงานด้านอื่น ๆ มาก จึงขาดความรับผิดชอบในการจัดการสอนซ่อมเสริม
ในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือการขาด
การกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการศึกษา ค้นคว้าและหาความรู้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ส่วนที่เป็น

ปัญหามัธยมที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางคือการขาดบุคลากรที่จะทำการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการสอนซ่อมเสริมของครูอาจารย์ ในขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหามัธยมที่สุดของครูคือการขาดความรู้ความเข้าใจและวิธีกาเนินการสอนซ่อมเสริมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

3.11 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณาทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิเฉพาะงานการวัดและประเมินผลการศึกษาที่จะทำการนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักเทคนิควิธีการสร้าง วิเคราะห์ นำไปใช้ และปรับปรุงแก้ไขข้อสอบมาตรฐานและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนที่เป็นปัญหามัธยมที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือหนังสือ เอกสารและคู่มือระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริการครูอาจารย์มีจำนวนจำกัด

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดแหล่งวิชาที่จะให้ครูอาจารย์ได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนโดยเฉพาะ ส่วนที่เป็นปัญหามัธยมที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดงบประมาณที่จะดำเนินการจัดทำคลังข้อสอบ ในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหามัธยมที่สุดของครูคือหนังสือ เอกสารและคู่มือระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริการครูอาจารย์มีจำนวนจำกัด

3.12 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านงานวิชาการในโรงเรียน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านงานวิชาการในโรงเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดการวางแผนและวิธีการที่จะทำให้ครูอาจารย์ยอมรับ เห็นประโยชน์และความสำคัญของการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน และการขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และประสบการณ์เฉพาะงานการนิเทศงานวิชาการที่จะให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือสำหรับกาณ์นิเทศและวิธี

การดำเนินงานในกระบวนการนิเทศที่ถูกต้อง ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือหนังสือ เอกสารและวารสารทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและโดยเฉพาะการนิเทศการศึกษาที่จัดเตรียมไว้บริการแก่ครูอาจารย์มีจำนวนจำกัด

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการด้านนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และประสบการณ์เฉพาะงานนิเทศงานวิชาการที่จะให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือสำหรับนิเทศและวิธีการดำเนินงานในกระบวนการนิเทศที่ถูกต้องในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของครูคือการขาดการวางแผนและวิธีการที่จะทำให้ครูอาจารย์ยอมรับ เห็นประโยชน์และความสำคัญของการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือ หนังสือ เอกสารและวารสารทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและโดยเฉพาะการนิเทศการศึกษาที่จัดเตรียมไว้บริการแก่ครูอาจารย์มีจำนวนจำกัด

3.13 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียน แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางคือการขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ในขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารคือการขาดสถานที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมนักเรียนบางประเภท ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือครูอาจารย์ขาดความรู้และความสามารถที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาดมีบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการด้านกิจกรรมนักเรียน ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

3.14 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการประเมินผลงานวิชาการ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการประเมินผลงานวิชาการ แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวม ทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียนแต่ละขนาดคือ ครูอาจารย์ขาดการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องในการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่คือระบบการติดตามผลการ ประเมินผลการปฏิบัติงานยังขาดความเหมาะสม ในขนาดกลางคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในขนาดเล็ก และเมื่อ พิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือการขาดการศึกษาค้นคว้า ปัจจุบันปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดภายในโรงเรียน

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการประเมินผลงานวิชาการ แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวม ทุกขนาด ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือระดับเกณฑ์ มาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันยังมีความแตกต่างกัน ส่วน ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการ และขั้นตอนการดำเนินงานการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ

3.15 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ งานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารในโรงเรียน แต่ละขนาดคือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการต่าง ๆ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่คือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานวิชาการ ในขนาดกลาง ขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารวมทุกขนาด ปรากฏว่า ส่วนที่เป็น ปัญหาน้อยที่สุดของผู้บริหารคือการขาดความร่วมมือจากหมวดวิชาต่าง ๆ ในการวางแผนปรับปรุงงาน วิชาการ

ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน

วิชาการ แต่ในขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหา เมื่อพิจารณาจากขนาด ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่ มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ของครูในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดการประสานแผนหรือการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงงานวิชาการ ส่วนที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของครู ในโรงเรียนแต่ละขนาดคือการขาดความร่วมมือจากหมวดวิชาต่าง ๆ ในการวางแผนปรับปรุงงาน วิชาการ

การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้นำเสนอแล้วนั้น มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ และสมควรที่จะนำมาอภิปราย และเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดละเชิงเทรา ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31-50 ปี และส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-35 ปี มีอายุราชการอยู่ใน ช่วง 6-20 ปี และส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเหล่านี้ เป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมานานและมีความ สู้ขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน ดังนั้นย่อมมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการซึ่งได้ผ่านการเป็นหัวหน้าหมวดวิชาหรือ ปฏิบัติงานวิชาการในหมวดวิชามาแล้ว ย่อมเข้าใจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมองเห็นการปฏิบัติงาน วิชาการของครูอาจารย์ได้เป็นอย่างดี ส่วนหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานวิชาการ รองลงมาจากผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และยังเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับครูอาจารย์ ผู้สอนในหมวดวิชาของตนมากที่สุด จึงนับได้ว่าหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้บริหารส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนด้วยเช่นกัน

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดละเชิงเทรา ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างประชากร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 26-40 ปี และส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-35 ปี มีอายุราชการอยู่ในช่วง 1-15 ปี และส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 6-10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าครูเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานมานานพอสมควร มีความกระตือรือร้น มีพลัง และมีความตั้งใจในการทำงานแม้จะมีประสบการณ์ค่อนข้างน้อยก็ตาม จึงเป็นหน้าที่และความสามารถ ของผู้บริหาร ที่จะนำเอาความสามารถดังกล่าวมาเป็นพลังในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน

2. กิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ และปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของครูบริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 กานหลักสูตร

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการกานหลักสูตรที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการจัดส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรที่กรมสามัญศึกษาหรือเขตการศึกษา หรือกลุ่มโรงเรียนจัดขึ้น จัดทำแผนการเรียนตามจุดหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และกระตุ้นให้ครูอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามจุดหมายของหลักสูตรที่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาของท้องถิ่นแล้ว ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษากำหนด ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และเข้ารับการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรตามนโยบายและแผนงานที่ผู้บริหารกำหนด ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานวิชาการในคานนี้มากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ในส่วนที่ผู้บริหารและครูมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการร่วมมือกันวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่สามารถจะจัดหลักสูตรให้สนองความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของหลักสูตรที่กล่าวว่า ให้โรงเรียนปรับปรุงหลักสูตรให้สนองความต้องการของท้องถิ่นทางคานอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 1) การที่โรงเรียนไม่ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องหรือตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้เกิดจากปัญหาที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีคานิยมที่คองการให้บุตรหลานของตนเรียนทางคานวิชาสามัญเพียงอย่างเดียว และเห็นว่าการศึกษาวิชาชีพในท้องถิ่นมีความสำคัญน้อยจึงทำให้โรงเรียนยังคงต้องจัดการเรียนการสอนเน้นไปทางวิชาการเหมือนเดิม เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนคานิยมของผู้ปกครองได้ ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันนี้นักเรียนที่จบทางคานวิชาสามัญเป็นจำนวนมากแล้วไม่สามารถประกอบอาชีพรับราชการตามคานที่ผู้ปกครองคาดหวังได้ ทำให้กลายเป็นคนว่างงานเมื่อเรียนจบแล้วเพราะไม่มีคานความรู้ทางวิชาชีพพอที่จะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ นับว่า

เป็นการสิ้นเปลืองทางการศึกษาอยู่ไม่น้อยจึงควรที่ทางโรงเรียนจะได้ทางจัดการเรียนการสอนให้เน้นไปตามหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมหรือการดำเนินงานที่สำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ก็คือผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูอาจารย์สนใจและพยายามที่จะศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอาจจะดำเนินการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรจากภายนอก เช่น จากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยหรือจากหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12 มาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแก่ครูอาจารย์ในโรงเรียนเพิ่มเติมจากการจัดส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรมตามวาระที่หน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้จัด ในเวลาเดียวกันโรงเรียนควรจัดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร และความจำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาของท้องถิ่น พร้อมกันนั้นโรงเรียนควรขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สภาพเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาของท้องถิ่น

2.2 ท่านเอกสารประกอบหลักสูตร

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการท่านเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ คือการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร แผนการสอนและคู่มือครูตามความต้องการของครูอาจารย์ สืบหาความต้องการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรของครูอาจารย์ก่อนที่จะเปิดภาคเรียนของปีการศึกษา และจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น กำหนดการสอน (โครงการสอน) และแผนการสอนขึ้นใช้ในโรงเรียน และนำเอกสารประกอบหลักสูตรไปใช้อย่างถูกวิธีและคล่องตัว ตลอดจนรู้จักวิธีการปรับปรุงและบำรุงรักษา ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในตำแหน่งมากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ และจะเหมือนกันมากกับภาคครูอาจารย์ส่วนใหญ่ได้ร่วมมือในการสำรวจความต้องการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในตำแหน่งต่างก็ประสบกับปัญหา

ส่วนใหญ่อย่างเดียวกันคือการขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรที่ดีและมีความเป็นปัจจุบันไว้สำหรับบริการแก่ครูอาจารย์ จึงควรที่ผู้บริหารจะหาทางดำเนินการแก้ไขด้วยการสนับสนุนและกระตุ้นให้ครูอาจารย์มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะผลิตเอกสารประกอบหลักสูตรขึ้นใช้เองจะช่วยให้เอกสารประกอบหลักสูตรเพิ่มขึ้น และยังเป็นการช่วยให้ครูอาจารย์มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการมีความรู้ความชำนาญในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอีกด้วย (ประกาศ เช่นกลาง 2525 : 148) และผู้บริหารที่จะทำหน้าที่สนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ผลิตเอกสารประกอบหลักสูตรขึ้นใช้เองก็คือหัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งจากผลการวิจัยของ สัจจา จันทรเจริญ (2526 : 142) พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรได้ถูกต้อง ช่วยการจัดเตรียมและให้ความสะดวกแก่ครูเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรนั้น เป็นเหมือนการกระตุ้นให้ครูใช้เอกสารประกอบหลักสูตรช่วยในการเรียนการสอน แสดงว่า หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในอันที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ เมื่อผู้บริหารได้รับหนังสือ วารสารและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ทันสมัยจากแหล่งวิชาต่าง ๆ ควรเก็บไว้ในแหล่งที่ครูอาจารย์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายและสะดวกต่อการที่จะหมุนเวียนกันใช้ประโยชน์จากเอกสารเหล่านั้นได้อย่างทั่วถึง

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการจัดสรรงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน วัสดุฝึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนการสอน วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับครูอาจารย์และนักเรียน และกระตุ้นให้ครูอาจารย์สนใจใช้สื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ ประกอบการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการสำรวจสภาพและความต้องการสื่อการเรียนการสอน วัสดุฝึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ นำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาคิดแปลงใช้เป็นอุปกรณ์และสื่อประกอบการเรียนการสอน ศึกษาและติดตามความก้าวหน้าของวิธีการใช้สื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ และนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานด้านนี้มากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่และยังประสบกับปัญหาจากการปฏิบัติงานวิชาการด้านนี้ในลักษณะอย่างเดียวกันเป็นส่วนใหญ่คือการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุฝึก

และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ดี ทันสมัยและจำนวนมาก ๆ ครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนมาก และยังคงปฏิบัติงานพิเศษด้านอื่น ๆ อีกจึงมีเวลาว่างไม่เพียงพอที่จะผลิตสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง และขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้และทักษะแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ พิภพนิม (2526 : บทคัดย่อหน้า 8) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้มาเป็นห่วงวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ประหยัดเวลาในการสอน การที่โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้ครูอาจารย์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และยิ่งถ้าครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อและอุปกรณ์ ย่อมจะทำให้เกิดความไม่สนใจที่จะใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ครูอาจารย์อาจหันกลับไปใช้วิธีการสอนแบบเก่าโดยอาศัยกระดานดำและชอล์กเป็นอุปกรณ์ ย่อมจะไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งมีใช้สอนได้ง่าย ๆ จากกระดานดำ (ประกาศ เน้นกลาง 2525 : 149) ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ใหม่มากขึ้น พร้อมทั้งเน้นการบำรุงรักษาและซ่อมแซม จัดให้มีผู้ดูแล รับผิดชอบและให้บริการอย่างเหมาะสม ในกรณีที่วัสดุอุปกรณ์มีราคาแพงแถมประมาณมีน้อย และครูอาจารย์ไม่มีเวลาว่างมากพอที่จะผลิตสื่อและอุปกรณ์ขึ้นใช้เอง ก็ควรสนับสนุนให้ครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันร่วมกันผลิตวัสดุอุปกรณ์โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นให้มากกว่าเท่าที่จะสามารถทำได้ อนันต์ ระวังบุษย์ (2529 : 167) เสนอแนะว่า อาจจัดในรูปแบบของการฝึกปฏิบัติการโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่องการผลิตวัสดุอุปกรณ์จากแหล่งวิชาต่าง ๆ เช่น จากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเขตการศึกษา 12 หรือศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานนิเทศเขตการศึกษา 12 มาให้ความรู้กับยอมทำได้ หรือทางหน่วยงานนิเทศเขตการศึกษา 12 อาจจะทำเนิการฝึกอบรมปฏิบัติการผลิตอุปกรณ์การเรียนการสอน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก

2.4 ค่านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการค่านการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน การติดต่อขอความร่วมมือ ความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากเจ้าของแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชา เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาและรวบรวมรายชื่อสถานประกอบการ

สถานประกอบอาชีพอิสระและแหล่งวิชาในท้องถิ่น และความเข้มแข็งที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานในกรณีที่ครูส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ ถึงแม้ว่าหลักการของหลักสูตรจะเปิดกว้างให้โรงเรียนได้ใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ (กรมสามัญศึกษา 2524 : 165-166) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศ เช่นกลาง และของการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : หน้า ง. อ้างถึงใน ประภาศ เช่นกลาง 2525 : 150) สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ที่ผู้บริหารและครูบางส่วนซึ่งปฏิบัติงานวิชาการในตำแหน่งนี้ต้องประสบคือการจัดเวลาเพื่อปฏิบัติการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยที่จะให้นักเรียนออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระหรือไปใช้แหล่งวิชาในท้องถิ่น หากงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ครูอาจารย์ในการเดินทางไปทำการนิเทศ ควบคุมและประเมินผลการออกไปศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นมีจำนวนจำกัด ดังนั้น ถ้าจะมีการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับเจ้าของแหล่งนั้น ๆ เพื่อกำหนดโครงการสอนและแผนงาน กำหนดวิธีดำเนินงานและบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายในการศึกษาและฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน นอกจากนี้ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน ตลอดจนการนำแนวคิดและข้อเสนอแนะของประชาชนในท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน (Edward G. Olson 1960 : 730)

2.5 งานการจัดตารางสอน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดตารางสอนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ คือการติดอัตรากำลัง กำหนดตัวบุคคลและกิริยวิธีการจัดครูอาจารย์เข้าสอน การสรุปยอดจำนวนคาบเรียนจากการจัดแผนการเรียน และจัดตารางสอนให้ตรงตามจุดหมายของหลักสูตรและแผนการเรียนที่โรงเรียนจัด ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานในตำแหน่งนี้ครูส่วนใหญ่ได้มีการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ที่ผู้บริหารและครูบางส่วนซึ่งได้ร่วมปฏิบัติงานวิชาการในตำแหน่งนี้ต้องประสบคือจำนวนครูอาจารย์จะขาดในบางหมวดวิชาและเกินในบางหมวดวิชา ครูอาจารย์บางคนต้องสอนหลายวิชาและหลายระดับชั้น ขาดการเฉลี่ยชั่วโมงสอน

ให้ติดต่อปรึกษากัน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสถานฝึกงานมีจำนวนจำกัด เนื่องจากกิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ใช้ปฏิบัติในการจัดการการสอนต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญ ประกอบกับหลักสูตรมัธยมศึกษาในปัจจุบันมีกระบวนวิชามากมาย การจะจัดการสอนในหลักสูตรของคุณย่อมทำได้ยาก (สัจจา จันทรเจริญ 2526 : 143) หลักการจัดการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นควรให้หัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้จัดจำนวนชั่วโมงและวิชาที่สอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา และมอบให้ฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่ทำหน้าที่จัดการสอน เพื่อจะได้นำไปจัดการสอนรวมของโรงเรียนต่อไป (บุญมี เถรยอด 2530 : 3) หลังจากที่จัดการสอนเสร็จเรียบร้อยและนำไปใช้แล้วผู้บริหารหรือผู้ที่ทำหน้าที่จัดการสอนควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการสอนเพื่อประมวลเอาปัญหาต่าง ๆ มาอภิปราย ปรึกษาหารือ หาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ควรให้ครูอาจารย์ผู้สอนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในปัญหาดังกล่าวด้วย

2.6 ตามเวลาเรียนของนักเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการตามเวลาเรียนของนักเรียนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประจำชั้นของนักเรียนบันทึกเวลามาโรงเรียนของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน ชี้แจงให้นักเรียนรูและเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์เวลาเรียนและการมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชา ให้ครูอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาบันทึกเวลาการเข้าเรียนของนักเรียนทุกครั้งที่ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการชี้แจงให้นักเรียนรูและเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์เวลาเรียนและการมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชา บันทึกเวลาการเข้าเรียนของนักเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบการเรียนการสอนเป็นประจำทุกวันและบันทึกเวลามาโรงเรียนของนักเรียนในความดูแลและรับผิดชอบประจำชั้นเป็นประจำทุกวันตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็ประสบกับปัญหาอย่างเดียวกันคือ นักเรียนประสบปัญหาทางเศรษฐกิจในครอบครัว นอกจากนี้ผู้บริหารยังประสบกับปัญหาครูอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประจำชั้นมีเวลาให้กับนักเรียนในความปกครองน้อย และนักเรียนประสบกับปัญหาความแตกแยกของครอบครัว ส่วนครูประสบกับปัญหาปกครองมีเวลาให้กับบุตรหลานของตนเองน้อย และนักเรียนประสบกับปัญหาเกี่ยวกับยานพาหนะที่ใช้เดินทางมาโรงเรียน จากสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้เด็กนักเรียนมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์และอาจจะมีผลกระทบต่อเนื้องให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติต่อไปได้

ซึ่งตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้กับหน่วยการเรียนรู้ และเกณฑ์การจบหลักสูตรตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กำหนดว่าในการประเมินผลการเรียน นักเรียนในแต่ละระดับจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ๆ ผู้เรียนจึงจะมีสิทธิเข้าสอบปลายภาค (หนังสือ ศึกษานิเทศก์ 2524 : 191) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารและครูควรรหาทางดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันด้วยการที่ผู้บริหารกำหนดนโยบายการป้องกันการขาดเรียนและการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน ครูอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประจำชั้นควรมีเวลาให้กับนักเรียนในความปกครองให้มากขึ้นเพื่อจะได้รับทราบข้อมูลปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เสนอรายงานผลเวลาเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาพร้อมข้อมูลต่อผู้บริหาร ในเวลาเดียวกันก็ร่วมปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันกับครูแนะแนว เพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไขปัญหให้กับนักเรียน หาทางประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียนและมาสาย เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จ (นิพนธ์ รอดภัย 2525 : 96)

2.7 ค่านห้องวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการค่านห้องวิชาการที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการ อันประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อดำเนินการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน การปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้พร้อมที่จะบริการครูอาจารย์และนักเรียน และจัดให้ห้องสำหรับบริการแนะแนวให้แก่นักเรียนเพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ในขณะที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการเสนอปัญหาและความต้องการทางวิชาการต่อหัวหน้าหมวดวิชา การใช้บริการข้อสอบและเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้จากคลังข้อสอบ การติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการจากห้องวิชาการ ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในค่านนี้มากไม่เหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้จะเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการวิชาการ ไม่ได้เป็นครูแนะแนวและบรรณารักษ์เป็นส่วนใหญ่จึงมีกิจกรรมหรือการดำเนินการไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร แต่ในขณะเดียวกันทั้งผู้บริหารและครูก็ได้ให้ข้อมูลเหมือนกันว่าทางโรงเรียนจัดให้ห้องปฏิบัติการทางวิชาการต่อไปนี้เป็นส่วนใหญ่คือห้องปฏิบัติการ

ทางทฤษฎี ท้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องโสตทัศนศึกษาและโรงฝึกงาน อย่างไรก็ตาม ทั้งผู้บริหารและครูต่างประสบกับปัญหาอย่างเดียวกันคือการขาดงบประมาณสำหรับจัดห้องปฏิบัติการ ที่สนับสนุนงานการจัดการเรียนการสอนของหมวดวิชา ซึ่งการจัดห้องวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียน เพราะไม่ว่าจะเป็นห้องวิชาการของโรงเรียนหรือของหมวดวิชาต่างก็ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ศูนย์รวมข้อมูลทางวิชาการทุกประเภท เป็นแหล่งผลิตและเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ และเป็นศูนย์กลางกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 75) จากความสำคัญดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องจัดให้ห้องวิชาการ เพื่อบริการและอำนวยความสะดวกทางด้านวิชาการแก่ครูอาจารย์ ให้เหมาะสมกับที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

2.8 ด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการจัดชั่วโมงสอนให้เป็นไปตามระเบียบและคำสั่งของกรมสามัญศึกษา การสำรวจวุฒิ ความถนัดและความสามารถของครูอาจารย์จากทะเบียนประวัติครูก่อนที่จะจัดให้ปฏิบัติการสอน และการสอบถามจากความต้องการของครูอาจารย์ผู้สอนเองตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการสอนตามวุฒิสาขาวิชาเอกและโทตามที่ได้ศึกษามา การปฏิบัติการสอนตามรายวิชาที่หัวหน้าหมวดวิชาจัดให้ และการปฏิบัติงานวิชาการตามแผนงานและโครงการที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการแสดงให้เห็นได้ว่าผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานตำแหน่งนี้มากทีเดียว ในขณะที่เดียวกันทั้งผู้บริหารและครูต่างประสบปัญหาที่ค่อนข้างเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่คือครูอาจารย์ขาดแรงกระตุ้นให้มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือเพิ่มทุนประสบการณ์ในวิชาชีพตามสายงานที่ปฏิบัติ การขาดบุคลากรที่มีคุณสมบัติในการทำหน้าที่พิเศษการสอนให้แก่ครูอาจารย์ได้อย่างสม่ำเสมอ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารควรหาวิธีการดำเนินการกระตุ้นให้ครูอาจารย์มีความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาต่อในสาขาวิชาตามสายงานที่ปฏิบัติหรือตามความถนัด การส่งเข้ารับการอบรมระยะสั้น

การจัดเตรียมและจัดหาหนังสือ เอกสารและวารสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่มีความเป็นปัจจุบัน ใ้ให้ครูอาจารย์ได้อ่านและศึกษาเพิ่มเติม สนับสนุนให้ครูอาจารย์ทุกคนได้รับความเจริญก้าวหน้า ทางวิชาการตามความสามารถเท่าเทียมกัน พร้อมทั้งเน้นการจัดให้มีการนิเทศการสอนให้แก่ครู อาจารย์เป็นประจำสม่ำเสมอ ซึ่งการดำเนินงานการนิเทศการสอนที่ถูกขั้นตอนจะช่วยให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอน และผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศได้ก็คือหัวหน้าหมวดวิชา เนื่องจากหัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรเป็นอย่างดี (สัจจา จันทรเจริญ 2526 : 142) จากที่กล่าวข้างต้นนับเป็นการพัฒนาคุณภาพของครูอาจารย์ผู้สอนได้ส่วนหนึ่งเพราะการศึกษาใน สถาบันหรือโรงเรียนจะเจริญก้าวหน้าหรือไม่นั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารแล้ว ยังขึ้นอยู่กับครูผู้ร่วมงานที่มีคุณภาพอีกด้วย (บุญมี เถรยอด 2530 : 5)

2.9 ด้านวิธีสอน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านวิธีสอนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการสนับสนุนให้ครูอาจารย์ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธี สนับสนุนให้มีการประชุม สัมมนาครูอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาเดียวกันเป็นระยะ และควบคุมดูแลการสอนของครูอาจารย์ ให้ถูกต้องตามจุดหมายของหลักสูตร จัดส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ในสถาบันต่าง ๆ ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมหรือการดำเนินงาน ส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้พัฒนาวิธีสอนด้วยวิธีการศึกษาหาความรู้ จากหนังสือ เอกสาร และวารสารทางวิชาการ การเข้ารับการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร การเข้าประชุมสัมมนากับครูอาจารย์ ในหมวดวิชาเดียวกันเป็นระยะ ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานวิชาการในคานี้ มากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ในการปฏิบัติการสอนของครู มีการเตรียมการสอนทุกครั้ง ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย การฝึกปฏิบัติและการแบ่งกลุ่มกันทำ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วุฒิ จุลพรหม (2521 : 145) ซึ่งพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปฏิบัติ การสอนด้วยวิธีการบรรยายมากที่สุด ส่วนใหญ่ครูอาจารย์จะใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนตามวัสดุ และอุปกรณ์ที่มีอยู่ และใช้ในบางเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน การจัดการเรียนการสอนที่มี ภาวปฏิบัติ ส่วนใหญ่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทุกครั้ง และได้ฝึกเป็นบางครั้งเนื่องจากเวลาและอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะคำนึงถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้

นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดหมายของหลักสูตร กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนนำไปใช้
 ได้ในชีวิตประจำวัน ความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จะเป็นของผู้เรียนที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อ
 หรือประกอบอาชีพ ตามลำดับ และที่ครูอาจารย์ปฏิบัติน้อยที่สุดคือการนำเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ
 มาใช้ แสดงให้เห็นว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม ถึงแม้ว่าหลักสูตรและ
 เทคโนโลยีทางการสอนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาแล้วก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ได้
 จากการวิจัยในส่วนที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่ของผู้บริหารและครูคือครูอาจารย์บางท่านไม่ได้ปรับปรุง
 พฤติกรรมการสอนหรือวิธีสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ซึ่งในปัจจุบันครูอาจารย์
 จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และสามารถนำไปใช้
 ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้จะช่วยประหยัดเวลาในการสอนและนักเรียน
 เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ดังที่ นูซุมิ เฌรยอค (2530 : 3-4) กล่าวว่าไว้ว่า การสอนหรือวิธีสอน
 เป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของการใช้หลักสูตร เพราะหลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ การสอนถือเป็น
 กิจกรรมที่จะชี้ความล้มเหลวหรือสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร การสอนเป็นการกระทำที่มีจุดหมายเพื่อ
 ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้เรียน ถ้าการสอนหรือวิธีสอนยังไม่เหมาะสม การเปลี่ยนแปลงหรือ
 ความมุ่งหมายที่ต้องการอาจไม่เกิดขึ้นก็ได้ การสอนมีหลายวิธี ทั้งนี้การเลือกใช้วิธีสอนวิชาใดนั้น
 ย่อมขึ้นอยู่กับธรรมชาติของลักษณะวิชาและเนื้อหาของวิชาเป็นสำคัญ จึงสมควรที่ผู้บริหารจะได้
 สนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้นำเอาเทคนิคและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 ด้วยการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของลักษณะวิชาและเนื้อหาของวิชา และให้
 เหมาะสมกับวัยและวุฒิของผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ทั้งผู้บริหารและครูยังประสบกับปัญหาส่วนใหญ่
 จากการปฏิบัติงานวิชาการด้านวิธีสอนอีกคือครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันมีเวลาตรงกันน้อย
 เป็นอุปสรรคต่อการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาด้านวิธีสอน ครูอาจารย์ยังขาดการวางแผน
 ในการสำรวจปัญหาด้านการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น และการขาดงบประมาณที่จะจัดหา
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบต่าง ๆ มาสาธิตวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ให้แก่ครู จึงเห็นหน้าที่ของ
 ผู้บริหารที่จะต้องแก้ปัญหาดังกล่าว นับตั้งแต่การจัดตารางสอนให้ครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชา
 มีเวลาว่างตรงกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คาบ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ ในหมวดวิชา
 เดียวกันร่วมประชุม วางแผน และปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา
 และสนับสนุนให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนเดียวกันได้สังเกตและศึกษาวิธีการสอนของครูที่มีความ
 สามารถในการสอน ถึงแม้จะต่างหมวดวิชากันก็ตาม

2.10 กานการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี
หรือการสอนซ่อมเสริม

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการกานการสอนซ่อมเสริมที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ คือการกำหนดให้มีการสอนซ่อมเสริมไว้ในตารางสอน การจัดเวลาให้นักเรียนได้สอนแก้ตัว ในจุดประสงค์และรายวิชาหลังจากที่ได้มีการสอนซ่อมแล้ว และการกระจายความรับผิดชอบ ให้แก่ครูอาจารย์เพื่อการจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการจัดให้นักเรียนได้สอนแก้ตัวในจุดประสงค์ และรายวิชา หลังจากที่มีการสอนซ่อมเสริมแล้ว การสอนซ่อมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ การเรียนรู้ในรายวิชา และการรับผิดชอบในการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนตามแผนงานและ แนวปฏิบัติของผู้บริหาร ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานวิชาการในตำแหน่งนี้มาก เหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ และการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในตำแหน่งนี้ตรงกับ ปัญหาอย่างเดียวกันคือการขาดการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียน ซ่อมเสริม ขาดการส่งเสริมและฝึกให้นักเรียนรู้จักวิธีการศึกษาตนเองและหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างถูกวิธี และปัญหาของผู้บริหารอีกประการหนึ่งคือครูอาจารย์ผู้สอนมีงานปฏิบัติการสอนและ งานด้านอื่น ๆ มาก จึงขาดความรับผิดชอบในการจัดการสอนซ่อมเสริม ส่วนปัญหาของครู อีกประการหนึ่งคือการขาดความรู้ความเข้าใจและวิธีดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา จากสภาพปัญหาดังกล่าว ถึงแม้ว่าผู้บริหารจะกำหนด ให้มีการสอนซ่อมเสริมไว้ในตารางสอนแล้วก็ตาม จะเห็นได้ว่า การจัดการสอนซ่อมเสริมไม่สามารถ ปฏิบัติได้จริง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือซ่อมเสริมนักเรียนที่ตกเป็นบางจุดประสงค์ของ รายวิชา และเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ในทางปฏิบัติมักจะปฏิบัติได้ยาก โดยเฉพาะโรงเรียน ขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนมาก การจัดสอนซ่อมเสริมปฏิบัติได้ลำบาก ไม่สามารถแบ่งระดับความรู้ นักเรียน แบ่งครูอาจารย์ผู้สอนให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน และสถานที่เรียนก็ต้องจัดให้เป็น ระบบใหม่จากระบบชั้นเรียนเดิมจึงจะสะดวกต่อการสอน (ประกาศ เน้นกลาง 2525 : 153) ในการสอนซ่อมเสริมเน้นผู้ที่ทำหน้าที่สอนอาจเป็นครูอาจารย์ผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชา ครูแนะแนว ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวัดผล วิทยากรประจำท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน การสอนเน้น อาจใช้วิธีการสอนได้หลายวิธี เช่น การสอนแบบตัวต่อตัว การสอนเน้นกลุ่มย่อย นักเรียนสอนกันเอง

ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป และให้ทำกิจกรรมเพิ่มเติม เพื่อให้การสอนซ่อมเสริมมีประสิทธิภาพ ความจดมุ่งหมาย นอกจากผู้บริหารและครูได้ดำเนินการตามที่กล่าวมาแล้ว ผู้บริหารควรดำเนินการเพิ่มเติมโดยโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนจะต้องร่วมกันจัดทำแผนการสอนซ่อมเสริมขึ้น แล้วให้ครูอาจารย์ทำการสอนตามแผน เมื่อสอนจบควรมีการประเมินผล ถ้ายังมีข้อบกพร่องให้จัดสอนซ่อมเสริมซ้ำทันที โรงเรียนจะต้องจัดชั่วโมงการสอนซ่อมเสริมให้แน่นอนและต้องกำหนดผู้รับผิดชอบไว้ให้แน่นอน เพื่อคอยติดตามผลและให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : 105)

2.11 ด้านการประเมินผลการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียน เป็นส่วนใหญ่คือการตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนสำหรับให้ครูอาจารย์ยึดเป็นแนวปฏิบัติทางเดียวกัน การให้บริการหนังสือ เอกสารและคู่มือระเบียบการวัดและประเมินผลแก่ครูอาจารย์ได้ศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร และการจัดส่งครูอาจารย์เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการวัดและประเมินผลเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการวัดและประเมินผล การเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา การชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติการเรียนการสอน และดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ การออกข้อสอบเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรูตามจุดประสงค์รายวิชาส่วนใหญ่เป็นการสอบข้อเขียนและครูอาจารย์ผู้สอนออกข้อสอบเอง เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในด้านนี้มากไม่เหมือนกัน เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจาก การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษา เพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตร แบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และนอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 1) แต่ในส่วนที่ผู้บริหารปฏิบัติน้อยที่สุดคือการนำผลจากการวัด

และการประเมินผลของแต่ละรายวิชา ในแต่ละชั้น ที่ได้จากครูอาจารย์มาเป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารยังมีได้ทำการสนับสนุนให้ครูอาจารย์นำผลจากการวัดและการประเมินผลแต่ละรายวิชาในแต่ละชั้นมาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอย่างจริงจัง และในส่วนของครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการร่วมมือกับครูอาจารย์ในหมวดวิชาสร้างข้อสอบมาตรฐานและเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ชนิดต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องผลการวิจัยของ ประภาศ เช่นกลาง (2525 : 154) ที่ว่า เครื่องมือวัดผลโดยเฉพาะข้อสอบเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคุณภาพใหม่มาก การสร้างข้อสอบมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อสอบและการจัดให้มีธนาคารข้อสอบ สมควรที่ผู้บริหารจะได้สนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดทำ เพราะเมื่อมีสิ่งดังกล่าวแล้ว นอกจากจะประหยัดเวลาและงบประมาณที่ไม่ต้องทำข้อสอบทุกภาคเรียนแล้ว ยังมีความเชื่อมั่นและมีความเที่ยงตรงที่จะทำการวัดผลและให้ระดับคะแนนนักเรียนด้วยความยุติธรรมอีกด้วย จะส่งผลให้ระดับการศึกษาของโรงเรียนมีมาตรฐานดีขึ้น และการที่ผู้บริหารจะปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการในค่านนี้ของผู้บริหารและครูคือการจัดทำบุคลากรที่มีคุณวุฒิเฉพาะงานการวัดและประเมินผลการศึกษาที่จะทำการนิเทศให้ครูอาจารย์รู้จักเทคนิควิธีการสร้าง วิเคราะห์ การนำไปใช้และปรับปรุงข้อสอบมาตรฐาน เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดหาแหล่งวิชาที่จะให้ครูอาจารย์ได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อใหม่มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนโดยเฉพาะ กระตุ้นและสนับสนุนให้ครูอาจารย์ประสานงานและร่วมมือกันสร้างข้อสอบมาตรฐานเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชา และประการสำคัญ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน การประเมินผลการศึกษาที่ผ่านไปแล้ว หากมีข้อบกพร่องเกิดขึ้นก็จะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หรือหากมีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นก็จะไต่บันทึกไว้สำหรับลองจัดทำต่อไป (ประสิทธิ์ ชวบเจริญ และคณะ 2520 : 85)

2.12 กานการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการกานการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือการจัดประชุม อบรมครูอาจารย์เพื่อใหม่มีความรู้ความเข้าใจและรับทราบ แนวนโยบายการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้รับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การกำหนดให้ครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกัน

จัดประชุมสัมมนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ในระยะ
 ก่อนเปิดภาคเรียน การจัดหาหนังสือ เอกสารและวารสารทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียน
 การสอนและการนิเทศการศึกษาไว้ให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ตามลำดับ
 ในขณะเดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการเข้าร่วมประชุม รับการ
 อบรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและรับทราบแนวนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติการนิเทศ
 งานวิชาการในโรงเรียน การศึกษาหาความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียน
 การสอนและการนิเทศการศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และจากแหล่งวิชาต่าง ๆ
 และการร่วมประชุมสัมมนากับครูอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกัน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 การวัดและประเมินผลในระยะก่อนเปิดภาคเรียน ตามลำดับ ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศงานวิชาการ
 ในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่คือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา และกิจกรรม
 การนิเทศงานวิชาการส่วนใหญ่ที่จัดให้มีขึ้นในโรงเรียนคือการประชุม การใช้ออกสารให้ความรู้
 และการระดมความคิด ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้เหมือนกัน
 เป็นส่วนใหญ่ และยังประสบกับปัญหาจากการปฏิบัติงานวิชาการในตำแหน่งนี้ในลักษณะอย่างเดียวกัน
 เป็นส่วนใหญ่คือการขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะงานการนิเทศ
 งานวิชาการที่จะให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศและวิธีการดำเนินงาน
 ในกระบวนการนิเทศที่ถูกต้อง การขาดความร่วมมือและการยอมรับจากครูอาจารย์ผู้สอนในการ
 ดำเนินการนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จากสภาพปัญหา
 ดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทั้งผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อนว่า ครูเป็นผู้มี
 บทบาทเกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นกรณีนิเทศภายในหรือการนิเทศ
 แบบกลืนกันก็ตาม ใครจะทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศก็ตามแต่ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นครูอาจารย์ผู้สอน
 เพราะครูอาจารย์ผู้สอนย่อมจะทราบปัญหาเกี่ยวกับการสอนได้ดี มีครูอาจารย์เป็นจำนวนมากที่มี
 ความสามารถในการสอนสูง เป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยทั่วไป
 บางคนมีความสามารถสูงกว่าผู้นิเทศ บางคนสามารถทำการนิเทศได้ดีถ้าหากได้รับมอบหมาย
 (สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12 2530 : 6) การนิเทศมิใช่การสอนหรือ
 การแก้ปัญหาก็กับครูอาจารย์ แต่การนิเทศเป็นการช่วยให้ครูอาจารย์รู้จักคิดค้นและหาวิธีทำงาน
 ด้วยตนเอง เชื่อมั่นในความสำเร็จและความสามารถของตนเอง มีความคุ้นเคยกับแหล่งวิชาการ
 และสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ (บุญมี เถรยอด 2530 : 5) ดังนั้น การปฏิบัติ

การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการในรูปแบบกรรมการดำเนินการอันประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ ครูอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของครูอาจารย์ส่วนใหญ่ในโรงเรียน โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นที่ปรึกษา ถอยให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำ ร่วมมือกันทำการวางแผนและหาวิธีการอันเหมาะสมที่จะทำให้ครูอาจารย์ยอมรับ เห็นประโยชน์และความสำคัญ ตลอดจนกระตือรือร้นและเข้าสู่กระบวนการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ จะมีผลทำให้เกิดการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนได้ทั่วถึง ตรงตามความต้องการของโรงเรียน เป็นการลงทุนน้อย ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานมากนัก

2.13 คานกิจกรรมนักเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการคานกิจกรรมนักเรียนที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ คือการวางแผนการจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และฝึกให้รู้จักความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน การกำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนประเภทต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้ ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการควบคุมดูแลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายและระเบียบแบบแผนของทางโรงเรียน การให้คำปรึกษาหารือแก่นักเรียนในการดำเนินงานการจัดกิจกรรม จัดเตรียมและหาวัสดุ อุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนได้ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มักไม่ค่อยจะเหมือนกัน เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากหน้าที่ผู้บริหารและครูประจำสัปดาห์ที่รับผิดชอบกับการจัดกิจกรรมนักเรียนรวมทั้งต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณมาก การขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์บางส่วนในการจัดกิจกรรมนักเรียน การขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม ตามลำดับ จากสภาพการปฏิบัติงานรวมทั้งปัญหา ชี้ให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของการปฏิบัติงานวิชาการคานกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารจึงควรต้องดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการคานกิจกรรมนักเรียนเสียใหม่ด้วยการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของทุกฝ่าย ทำการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนในรอบปีที่ผ่านมา นำเอา

ขอบกระรองและปัญหาไปปรับปรุงแก้ไข เพราะตามโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 2527 : 81) ได้กำหนดไว้ว่า โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้อง กับจุดหมายของหลักสูตร และสนองความสนใจของนักเรียนทุกคนด้วย กิจกรรมนักเรียนจึงเป็นงานที่ ต้องการทั้งคุณภาพและปริมาณ ดังนั้น งานกิจกรรมนักเรียนในปัจจุบันจึงมีขอบข่ายกว้างขวางมาก จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ทั้งกำลังความคิด กำลังคน สถานที่และงบประมาณในการจัด ระบบงานให้เป็นเอกภาพ มีแนวการดำเนินงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความต่อเนื่องและ ประสานสัมพันธ์ของผู้ร่วมงานทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ นับตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้าหมวดกิจกรรม หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดตามบทบาทหน้าที่ที่ควรกำหนดไว้ให้ชัดเจน

2.14 ด้านการประเมินผลงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้าน

การประเมินผลงานวิชาการที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียน เป็นส่วนใหญ่คือการศึกษามาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียน เดียวกัน เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนให้อยู่ในระดับเดียวกัน และกำหนด ให้ครูอาจารย์ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยทำการประเมินจากจุดประสงค์การสอน รายวิชาหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คณะกรรมการวิชาการประชุมและวางแผนร่วมกัน เพื่อกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการทุกขั้นตอน และผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการประเมินผลงานวิชาการตามจุดประสงค์หรือจุดหมายของหลักสูตรที่โรงเรียน จัดขึ้น ตามลำดับ ส่วนวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการตามแผนงานหรือโครงการที่ ผู้บริหารใช้เป็นส่วนใหญ่คือการสังเกต การจัดทำแบบรายงานการประเมินผล และการให้ โอกาสเจ้าของแผนงานหรือโครงการเสนอผลงานต่อที่ประชุม ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยทำการประเมินจากจุดประสงค์การสอนรายวิชาหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ส่วนวิธีการ เสนอผลการปฏิบัติงานวิชาการที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่คือการใช้แบบประเมินผล การตอบ แบบสอบถาม และการให้สัมภาษณ์แก่ผู้ที่ทำการประเมิน ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครู ปฏิบัติงานในตำแหน่งมากเหมือนกัน เป็นส่วนใหญ่ในกิจกรรมหรือการดำเนินงานแต่ไม่เหมือนกันใน

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งกิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านที่ผู้บริหาร และครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือการประชุมเพื่ออภิปรายและสรุปผลการปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งให้แก่มหาวิทยาลัยผู้บริหารและครูขาดการประสานงานและร่วมมือกันอย่างจริงจังในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านนี้ อาจเกิดจากผู้บริหารขาดการประชาสัมพันธ์ให้ครูอาจารย์ได้ทราบถึงวิธีการดำเนินงาน และในขณะเดียวกันครูอาจารย์ก็ไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทของตนในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการด้านนี้คือ ครูอาจารย์ขาดการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ระบุกับเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันยังมีความแตกต่างกัน และปัญหาของผู้บริหารอีกประการหนึ่งก็คือครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในขณะที่ปัญหาของครูอีกประการหนึ่งคือการขาดการศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดในโรงเรียน จากสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารควรจะต้องปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการในค่านนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศ เ็นกลาง (2525 : 156) ที่กล่าวว่าในการปฏิบัติงานตามโครงการนั้น สิ่งที่จะขาดไม่ได้คือการประเมินผล ในการปฏิบัติงานวิชาการก็เช่นเดียวกันผู้บริหารและครูควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานที่ประเมิน ทอสมควร โดยเฉพาะผู้บริหารควรจะต้องมีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับงานที่จะต้องประเมิน และสามารถถ่ายทอดให้ครูอาจารย์ได้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินผลงานวิชาการได้ เพื่อให้งานวิชาการ ไคบรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารอาจจะต้องเข้ารับการอบรมหรือศึกษาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินผลงานตามโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้บริหาร ควรหมั่นติดตาม ศึกษาเทคนิคและวิธีการประเมินผลงานใหม่ ๆ แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงใช้ ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ภาพที่ชัดเจนในการทำงานของครูและผู้บริหารเอง (ทนต์ หันนาทินทร์ 2524 : 55) และนำเอาผลดังกล่าวไปเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

2.15 กานการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมหรือการดำเนินงานวิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการที่ผู้บริหารดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดให้มีการดำเนินงานในโรงเรียน เป็นส่วนใหญ่คือการรับฟังปัญหาทางวิชาการและข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ปัญหาจากครูอาจารย์

การแจ้งให้ครูอาจารย์ทราบถึงแผนงานล่วงหน้าของการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน และการจัดให้มีการประชุมครูอาจารย์เพื่อแจ้งผลการประเมินทางวิชาการและกำหนดแผนนโยบาย การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กิจกรรมหรือการดำเนินงาน ส่วนใหญ่ที่ครูได้ปฏิบัติคือการรับทราบแผนงานล่วงหน้าของการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการประเมินทางวิชาการและแผนนโยบาย ตลอดจนแผนงาน การนำผลจากการประเมินมา เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ตามลำดับ เห็นได้ว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติงานวิชาการในค่านี้น่าจะเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ แต่การปฏิบัติงาน วิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการจะเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการประเมินผลงานวิชาการ เนื่องจากเป็นการนำผลที่ได้จากการประเมินผลงาน วิชาการมา เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ดังนั้นเมื่อการปฏิบัติงานวิชาการด้าน การประเมินผลงานวิชาการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายย่อมมีผลต่อเนื่องถึงการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ทั้งนี้จะดูได้จากปัญหาส่วนใหญ่อันเกิดจากการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการของผู้บริหารและครูที่เหมือนกับคือครูอาจารย์ยัง ขาดความมุ่งมั่นความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการต่าง ๆ การขาดการประสาน แผนหรือการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงงานวิชาการ การขาดบุคลากร และแหล่งวิชาที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ ตามลำดับ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดที่ว่า ในการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ควรเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทงานเพื่อแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทราบเพื่อการ ปฏิบัติได้ถูกต้อง สำหรับผู้บริหารเองควรเตือนใจตัวเองไม่ควรวางแผนงานใหญ่โตเกินไป โครงการต่าง ๆ ควรเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ไม่ว่าเล็กน้อยเพียงใด ควรรีบแก้ไขทันที ต้องคอยให้กำลังใจและกระตุ้นครูอาจารย์อยู่เสมอเพื่อให้เขารู้สึกยินดีในการ เปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีอยู่เสมอ ดังที่ สุมิตร ชูพานุกร (2518 : 163) กล่าวถึงการวางแผน ปรับปรุงงานวิชาการไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย และมีการวางแผนโดยจัด ให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือว่า ในป็นี่หรือสองปีข้างหน้า โรงเรียนควรปรับปรุงงานวิชาการ ทางใต้อย่าง เมื่อได้เป้าหมายแล้วควรมีการกำหนดวัน เวลาปฏิบัติงานกันเลย เขียนเป็น แผนการทำงานของโรงเรียนออกมา ไม่ว่าจะป็นระยะสั้นหรือระยะยาวก็ตาม แล้วมาติดไว้ ในห้องครูอาจารย์ทุกคนเห็นง่าย ๆ และบ่อย ๆ เป็นก่ารกระตุ้น และเตือนให้ครูอาจารย์

ในโรงเรียนทำตามกำหนดการที่ส่วนรวมทั้งหมดตกลงกันได้ ถ้าไม่ทำเช่นนั้นแล้วเป้าหมายที่ส่วหวุ
จะไม่มีวันสำเร็จได้เลย

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยโดยสรุปจากการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้บริหารและครูปฏิบัติงาน
วิชาการมากเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ในขั้นหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การเรียน
การสอน เวลาเรียนของนักเรียน การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน
วิธีสอน การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี การนิเทศงานวิชาการใน
โรงเรียน การประเมินผลงานวิชาการ และการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ส่วนงานวิชาการ
ที่ผู้บริหารและครูยังปฏิบัติแตกต่างกันอยู่คือการใช้แหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในห้อง
การจัดตารางสอน ห้องวิชาการ การประเมินผลการศึกษา และกิจกรรมนักเรียน สำหรับปัญหา
ส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครู สรุปได้ว่า เกิดจากการขาดงบประมาณ
บุคลากร แหล่งวิชา เวลาในการปฏิบัติงาน การประสานงาน ความร่วมมือ การติดตามและประเมินผล
การขาดแคลนสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้การปฏิบัติงานวิชาการไม่บรรลุตามจุดประสงค์และความต้องการของ
ผู้บริหารและครู และการที่จะทำให้เกิดความพร้อมในสิ่งดังกล่าวทั้งหมดก็จะเป็นไปได้ยาก เนื่องจาก
สภาพของโรงเรียนแต่ละแห่งมีความพร้อมไม่เท่าเทียมกันและไม่เหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

หน่วยนโยบาย

1. กรมสามัญศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ได้กำหนดกรอบนโยบายการบริหารและ
พัฒนาการศึกษาในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ทั้งหมด 10 ประการ ตั้งแต่แนวนโยบายด้านความเสมอภาค
ทางการศึกษาจนกระทั่งถึงนโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและสนับสนุน (กรมสามัญศึกษา 2529 :
41-66) ในการปฏิบัติควรเน้นการดำเนินงานในลักษณะการปฏิบัติจริงและเป็นธรรม เพื่อให้การ
ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัศึกษาคำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดสรร
ทรัพยากรทางการศึกษาในกานงบประมาณ การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ
และความจำเป็นของโรงเรียน การสนับสนุนด้านเครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
ที่เหมาะสมกับการใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรในแต่ละสภาพของท้องถิ่น การส่งเสริม
ขวัญและกำลังใจ ตลอดจนการปรับปรุงสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

อุทิศเวลา แรงกายและใจเพื่อการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง การส่งเสริมงานวิจัย ศึกษา ค้นคว้า และสำรวจปัญหา ตลอดจนแนวทางในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการเรียนการสอน การสนับสนุน ส่งเสริมการนิเทศทั้งภายในและภายนอก และการควบคุม ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จุดหมาย และหลักการของหลักสูตร

2. กรมวิชาการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่หน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและเผยแพร่ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ควรจะไ้ทำการสำรวจความต้องการใช้เอกสารดังกล่าว นำผลจากการสำรวจมาเป็นข้อมูลในการจัดการให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของโรงเรียนและครูอาจารย์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเป็นปัจจุบันของเอกสารดังกล่าวและความรวดเร็วในการจัดส่งด้วย

หน่วยปฏิบัติ

1. ในระดับเขตการศึกษา ซึ่งมีหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานระหว่างกรมสามัญศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา ควรดำเนินการจัดให้มีการประชุม อบรมหรือประชุมปฏิบัติการ และเผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการให้แก่ผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่าย ทุกโรงเรียน ในเขตการศึกษา ตามความต้องการจำเป็น เพื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกันในหลักการและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน

2. กลุ่มโรงเรียนและคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบงานนโยบาย การบริหารและพัฒนาการศึกษาในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาแทนกรมสามัญศึกษาในระดับจังหวัด ควรดำเนินการดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานและเป้าหมายของการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้ได้ปริมาณและคุณภาพในระยะเวลาที่กำหนด

2.2 วางแผน ประสานสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนอย่างจริงจัง เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน

2.3 เร่งรัดพัฒนาระบบงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนดำเนินไปตรงตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาและมีประสิทธิผลตามจุดหมายของหลักสูตร

3. ในระดับโรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารและครูร่วมกันดำเนินการปฏิบัติงานวิชาการกัน
อย่างใกล้ชิด

ผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้

1. ต้องถือว่างานวิชาการเป็นภาระกิจหลักที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหาร
จะต้องให้ความสนใจและปฏิบัติเป็นอันดับแรก
2. เป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติงานร่วมกับครูอาจารย์ กระตุ้นเตือน ทำการนิเทศ
ให้คำแนะนำ ถวญญู ประสานงาน ส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูอาจารย์
3. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อเป็นการ
สนับสนุนให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ
4. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ครูอาจารย์ทุกคนเท่าที่จะเป็นไปได้
ประชุมและชี้แจงให้ครูอาจารย์เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงานวิชาการ
5. การมอบหมายงานให้ครูอาจารย์ปฏิบัติ ควรใช้วิธีการบังคับเท่าที่จำเป็นและ
ควรใช้เทคนิคการกระตุ้นเตือนให้ครูอาจารย์ทุกคนปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการของตนอย่างขยัน
ขันแข็ง เต็มใจและออกทน การที่ครูจะปฏิบัติอย่างไรนั้น ควรเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ ผู้บริหารมี
หน้าที่ดูแลให้ครูอาจารย์ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างเต็มที่และดีที่สุด

สำหรับครูอาจารย์ควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงาน
วิชาการแต่ละด้าน
2. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของ
หลักสูตร เพื่อนำไปสัมพันธ์กับการเลือกใช้ออกสารประกอบหลักสูตร และวัสดุหลักสูตรอื่น ๆ
และแปลงไปสู่การสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาของท้องถิ่น และความ
ต้องการของนักเรียน
3. หมั่นปรับปรุงวิธีการสอนและนำความรู้ใหม่ ๆ มาดัดแปลงใช้ให้เหมาะสม
กับนักเรียน กับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และตามลักษณะของเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้
ของรายวิชาตามหลักสูตรใหม่
4. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อปัญหาของนักเรียนแต่ละคนที่อยู่ในความ
รับผิดชอบของตน

5. นำผลการสอบของแต่ละรายวิชา แต่ละชั้น และผลการปฏิบัติงานวิชาการ ของตนมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาจุดบกพร่องจากการปฏิบัติงานทุกสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการ ของตนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากจังหวัดฉะเชิงเทราได้เข้าอยู่ในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก (eastern seaboard) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และเพื่อให้การจัดการศึกษาได้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การมีการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการตามหลักสูตรกลุ่มการงานและอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. การมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการฝึกอาชีพอิสระแบบครบวงจรในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา